

POSTANOWIENIE

Dnia 8 maja 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Maciej Pacuda (przewodniczący)

SSN Krzysztof Staryk (sprawozdawca)

SSN Halina Kiriło

w sprawie z odwołania K. Przedsiębiorstwa Budowy Szybów SA w B.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w Z.
z udziałem zainteresowanego A. S.
o zwrot nienależnego świadczenia,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 8 maja 2013 r.,
wniosku organu rentowego o wykładnię postanowienia Sądu Najwyższego z dnia
24 marca 2011 r.

oddala wniosek.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w K. wyrokiem z dnia 2 grudnia 2009 r., sygn. akt ...102/09, zmienił zaskarżone decyzje Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Oddziału w Z. z dnia 21 maja 2008 r. i z dnia 2 grudnia 2008 r. - ustalając brak obowiązku zwrotu przez „K.” Przedsiębiorstwo Budowy Szybów S.A. w B. kwot objętych zaskarżonymi decyzjami, uznanymi przez organ rentowy jako świadczenie nienależne, wypłacone A. S. za okres od 1 maja 2005 r. do 30 kwietnia 2008 r. - tytułem emerytury górniczej. W punkcie 2 sentencji zasądzone od organu rentowego na rzecz „K.” Przedsiębiorstwa Budowy Szybów

S.A. w B. kwotę 3.600 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego, oddalając żądanie w pozostałym zakresie.

Po rozpoznaniu apelacji organu rentowego Sąd Apelacyjny Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 28 października 2010 r., sygn. akt ...297/10, uchylił zaskarżony wyrok oraz poprzedzającą go decyzję organu rentowego i sprawę przekazał do ponownego rozpoznania Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych, Oddziałowi w Z. Ponieważ uchylenie dotyczyło całego wyroku, obejmowało również rozstrzygnięcie o kosztach procesu.

Postanowieniem z dnia 15 grudnia 2010 r., sygn. akt ...297/10, Sąd Apelacyjny z urzędu postanowił uzupełnić wyrok Sądu Apelacyjnego z dnia 28 października 2010 r. w ten sposób, że zasądził od organu rentowego na rzecz „K.” Przedsiębiorstwa Budowy Szybów S.A. w B. kwotę 6.300 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, oddalając żądanie w pozostałym zakresie. Jako podstawę prawną orzeczenia o kosztach Sąd wskazał art. 98 § 1 k.p.c. w związku z § 6 oraz § 13 pkt 1 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. z 2002 r. Nr 163 poz.1348).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. zaskarżył to postanowienie w całości zażaleniem do Sądu Najwyższego, zarzucając mu naruszenie przepisów o postępowaniu, w szczególności § 12 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy udzielonej z urzędu przez niewłaściwe zastosowanie § 6 pkt 6 tego rozporządzenia. Wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia przez zasądzenie od organu rentowego na rzecz „K.” Przedsiębiorstwa Budowy Szybów S.A. w B. kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 60 zł.

Pełnomocnik „K.” Przedsiębiorstwa Budowy Szybów S.A. w B. wniósł o oddalenie zażalenia.

Postanowieniem z dnia 24 marca 2011 r., I UZ 6/11, Sąd Najwyższy zmienił zaskarżone postanowienie Sądu Apelacyjnego w ten sposób, że zasądził od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w Z. na rzecz „K.” Przedsiębiorstwa

Budowy Szybów S.A. w B. kwotę 120 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za instancję apelacyjną, a w pozostałym zakresie zażalenie oddalił.

Pełnomocnik organu rentowego złożył do Sądu Najwyższego wniosek o wykładnię postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 24 marca 2011 r., I UZ 6/11, przez wyjaśnienie: „czy w wyniku jego wydania istnieje bez zmiany orzeczenie w przedmiocie kosztów zastępstwa procesowego za pierwszą instancję w kwocie 3.600 zł.”. Wnioskodawca wskazał, że występuje różnica w rozumieniu postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 24 marca 2011 r., I UZ 6/11. W ocenie organu rentowego Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 24 marca 2011 r. dokonał zmiany orzeczenia o kosztach zarówno w pierwszej jak i drugiej instancji w ten sposób, że zasądził kwotę 120 zł za drugą instancję. Tymczasem – jak to twierdzi się we wniosku – w ocenie strony przeciwnej wydanie przez Sąd Najwyższy postanowienia z dnia 24 marca 2011 r., I UZ 6/11, spowodowało pozostawienie bez zmiany orzeczenia w przedmiocie kosztów zastępstwa procesowego za pierwszą instancję w kwocie 3.600 zł, gdyż Sąd Najwyższy zmienił jedynie wysokość kosztów za drugą instancję.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek pełnomocnika strony pozwanej – Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w Z. o dokonanie wykładni postanowienia z dnia 24 marca 2011 r., I UZ 6/11, należało ocenić z punktu widzenia treści art. 352 k.p.c., zgodnie z którym sąd, który wydał wyrok, rozstrzyga postanowieniem wątpliwości co do jego treści. Konieczność dokonania wykładni wyroku zachodzi wówczas, gdy jego treść została sformułowana w sposób niejasny, uniemożliwiający jednoznaczne rozumienie tekstu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 stycznia 2001 r., I PZ 29/01 – OSNP 2002/17/413). Wykładni podlega zarówno sentencja wyroku, jak i jego uzasadnienie. Ponadto z art. 352 k.p.c. wynika, że wyjaśnienie wątpliwości dotyczących treści rozstrzygnięcia należy do sądu, który wydał wyrok. Na podstawie przytoczonej regulacji można więc stwierdzić, że o ile dopuszczalny był wniosek pełnomocnika strony pozwanej o wykładnię przedmiotowego postanowienia, a także wniosek o dokonanie tej wykładni przez Sąd Najwyższy, o

tyle wniosek ten nie zasługiwał na uwzględnienie. Uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 24 marca 2011 r. wskazywało bowiem w sposób jasny i zrozumiały podstawy rozstrzygnięcia i zastosowania w sprawie przepisu art. 394¹ § 3 k.p.c. w związku z art. 398²¹ k.p.c. W szczególności w uzasadnieniu postanowienia z dnia 24 marca 2011 r. Sąd Najwyższy określając granice dopuszczalności zażalenia strony pozwanej co do kosztów procesu na postanowienie Sądu Apelacyjnego z dnia 15 grudnia 2010 r. uznał, że Sąd Apelacyjny w zaskarżonym postanowieniu rozstrzygnął o kosztach zastępstwa prawnego za instancję apelacyjną. Sąd Najwyższy w uzasadnieniu swojego rozstrzygnięcia z dnia 24 marca 2011 r. uwzględnił również to, że w wyroku z dnia 28 października 2010 r. Sąd Apelacyjny uchylił w całości wyrok Sądu I instancji, w tym także orzeczenie o kosztach zastępstwa prawnego, zawarte w punkcie 2 sentencji tego wyroku. W związku z tym kwestia kosztów procesu za pierwszą instancję została rozstrzygnięta w wyroku z dnia 28 października 2010 r. (przez uchylenie pkt 2 sentencji wyroku Sądu Okręgowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w K. z dnia 2 grudnia 2009 r.). Uzasadnienie to w sposób pośredni wskazuje ponadto, że koszty procesu zostały obliczone przez Sąd pierwszej instancji w sposób zdecydowanie zawyżony.

Mając powyższe okoliczności na uwadze Sąd Najwyższy doszedł do przekonania, że brak jest potrzeby wykładni postanowienia z dnia 24 marca 2011 r., I UZ 6/11 i w związku z tym brak podstaw do uwzględnienia wniosku pełnomocnika strony pozwanej o jego wykładnię; dlatego wniosek jako bezpodstawny oddalił.